Робоча програма навчальної дисципліни

Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова

Кафедра епідеміології

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. проректора ЗВО з науково-педагогічної
та навчальної роботи
_____ Володимир ШКОЛЬНІКОВ
«31» серпня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

ВК 5.9 «Біобезпека та інфекційний контроль у стоматологічній практиці»

підготовки фахівців (рівень освіти): третій (доктор філософії) рівень вищої освіти

галузі знань: I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

спеціальності: I1 Стоматологія

назва освітньої програми: «Стоматологія» (2026)

2026 рік

Робоча програма освітнього компонента «Біобезпека та інфекційний контроль у стоматологічній практиці» підготовки фахівців підготовки фахівців третього рівня вищої освіти.

«28» серпня 2026 р. 17 с.

Розробники:

Ас. ЗВО, _____ Олена ВОЙНАЛОВИЧ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри епідеміології.

Протокол від «28» серпня 2026 р. № 1

Завідувач кафедри епідеміології

Доц. ЗВО, к.мед.н _____ Дмитро ПАЛІЙ

«28» серпня 2026 р.

Схвалено методичною радою медико-теоретичних дисциплін Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова.

Протокол від «28» серпня 2026 р. № 1

Голова _____ Олександр ОЧЕРЕДЬКО

«28» серпня 2026 р.

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Біобезпека та інфекційний контроль у стоматологічній практиці» складена відповідно до ОНП «Стоматологія» (2026), третього рівня вищої освіти (доктор філософії)
галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
освітньо-наукової програми «Стоматологія» (2026)
відповідно до Стандарту вищої освіти спеціальності І1 Стоматологія Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова.

Анотація навчальної дисципліни

Програма дисципліни «Біобезпека та інфекційний контроль у стоматологічній практиці» складена відповідно до порядку підготовки здобувачів третього (доктор філософії) вищої освіти у вищих медичних навчальних закладах освіти України у відповідності до вимог кредитно-трансферної системи організації навчального процесу ECTS, примірного навчального плану підготовки фахівців третього (доктор філософії) рівня вищої освіти, галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення, спеціальності І1 Стоматологія.

Дисципліна є вибірковим компонентом освітньо-наукової програми «Стоматологія» (2026), циклу професійної підготовки доктора філософії, розрахована на 3.0 кредитів, які здобувачі освіти засвоюють протягом 5 семестрі на 3 році навчання.

Основним фокусом програми є підготовка висококваліфікованих науково-педагогічних кадрів, здатних вирішувати комплексні наукові й практичні проблеми біологічної безпеки, проводити оригінальні дослідження у сфері інфекційного контролю та інтегрувати отримані результати в сучасну медицину й освітній процес..

Предметним напрямком програми є система інфекційного контролю в закладах охорони здоров'я, механізми управління ризиками поширення інфекцій, епідеміологічний нагляд та інноваційні технології профілактики, програма орієнтована на отримання знань про сучасну методологію наукових досліджень у цій сфері, специфічність, чутливість та інформативність епідеміологічних і мікробіологічних методів, а також міжнародні етичні й правові стандарти роботи, формування умінь та навичок самостійно виявляти невирішені проблеми інфекційного контролю, формулювати гіпотези та розробляти дизайн дослідження, аналізувати дані з використанням новітніх інформаційних і статистичних технологій, впроваджувати оптимізовані методи біозахисту в клінічну практику та освітній процес, ефективно працювати в міждисциплінарній команді, публічно презентувати наукові здобутки українською та іноземною мовами, безперервно самовдосконалюватись і неухильно дотримуватися принципів біоетики та академічної доброчесності.

Робоча програма складена на основі:
освітньо-наукової (ОНП) програми «Стоматологія» (2026) підготовки фахівців третього рівня (доктор філософії) рівня вищої освіти освітньої кваліфікації «Доктор філософії за спеціальністю Медицина», галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення, спеціальності І1 Стоматологія, навчального спеціальності «І1Стоматологія» на навчальний рік зазначений навчальним планом,

Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова.

1. Опис навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни «Біобезпека та інфекційний контроль у стоматологічній практиці» призначена для закладів вищої освіти МОЗ України у відповідності до вимог кредитно-трансферної системи організації навчального процесу ECTS, заснованої на поєднанні технологій навчання за розділами та залікових кредитів оцінки – одиниць виміру

навчального навантаження здобувача освіти необхідного для засвоєння дисципліни або її розділу.

Видами навчальних знань згідно з навчальним планом є: а) лекції, б) практичні заняття, в) самостійна робота студентів.

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни здійснюється по її завершенню у формі заліку, згідно з навчальним планом для спеціальності І1 Стоматологія.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є вивчення навчальної дисципліни є організація та впровадження заходів біобезпеки й інфекційного контролю в закладах охорони здоров'я, профілактика інфекцій, пов'язаних з наданням медичної допомоги, а також забезпечення безпечних умов для пацієнтів і медичного персоналу в стоматологічній практиці.

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення навчальної дисципліни «Біобезпека та інфекційний контроль у стоматологічній практиці» базується на знаннях з дисциплін, здобутих на ІІ рівні вищої освіти, та дисциплін блоку загальної підготовки освітньо-наукової програми. Формує засади поглибленого вивчення здобувачем спеціалізованих клінічних дисциплін циклу професійної підготовки.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Метою викладання навчальної дисципліни є здобуття теоретичних знань та практичних навичок щодо організації й дотримання заходів біобезпеки та інфекційного контролю в закладах охорони здоров'я

2.2. Основними **завданнями** вивчення навчальної дисципліни «Біобезпека та інфекційний контроль у стоматологічній практиці» є: формування системи знань, професійних умінь, дослідницько-інноваційної діяльності та практичних навичок щодо профілактики інфекцій, пов'язаних з наданням медичної допомоги.

2.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми стоматології і дотичні міждисциплінарні проблеми, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність розв'язувати комплексні задачі на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору з дотриманням професійної етики та академічної доброчесності.

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК06. Здатність аналізувати інформацію та приймати обґрунтовані професійні рішення.

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК):

СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в стоматології і дотичних до неї суміжних напрямів медицини і можуть бути опубліковані у провідних міжнародних наукових виданнях.

СК05. Здатність генерувати нові ідеї щодо розвитку теорії та практики стоматології, виявляти проблеми, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в галузі охорони здоров'я, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень в стоматології.

СК06. Здатність застосовувати сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності.

СК08. Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.
СК10. Здатність до впровадження нових знань (наукових даних) в науку, освіту та інші сектори суспільства.

Результати навчання:
Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:
РН02. Глибоко розуміти загальні принципи та методи наук про здоров'я людини, основні тенденції їх розвитку, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних наукових розвідках у сфері стоматології та у викладацькій практиці.
РН05. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу медико-біологічної інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.
РН06. Застосовувати загальні принципи та методи досліджень у сфері охорони здоров'я, а також сучасні методи та інструменти, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для провадження досліджень у сфері стоматології.
РН09. Планувати і виконувати дослідження зі стоматології та з дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики, біоетики, належної клінічної практики (GMP), критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань.

Результати навчання для дисципліни:
у результаті вивчення дисципліни студенти повинні:
знати:
- нормативно-правову базу України та міжнародні стандарти (ВООЗ, CDC) у сфері біобезпеки, біозахисту та інфекційного контролю в закладах охорони здоров'я;
- принципи організації та функціонування систем інфекційного контролю, структуру й завдання відділів з інфекційного контролю (ВІК) у клінічній практиці;
- методологію епідеміологічного нагляду за інфекціями, пов'язаними з наданням медичної допомоги (ІПНМД), та стратегії адміністрування антимікробних препаратів;
- специфічність, чутливість та інформативність сучасних мікробіологічних, молекулярно-генетичних та епідеміологічних методів дослідження;
- правила та протоколи використання засобів індивідуального й колективного захисту, дезінфекції, стерилізації та безпечного поводження з медичними відходами;
- принципи академічної доброчесності, етичні та біоетичні норми під час проведення наукових досліджень із залученням біологічного матеріалу, пацієнтів або лабораторних тварин.

вміти:
- критично аналізувати та оцінювати ризики виникнення й поширення внутрішньолікарняних інфекцій у клінічних підрозділах різного профілю;
- розробляти, адаптувати та впроваджувати локальні протоколи й стандартні операційні процедури (СОП) з біобезпеки та інфекційного контролю;
- формулювати наукові гіпотези, розробляти дизайн і план оригінального наукового дослідження у сфері клінічного біозахисту та епідеміології;
- застосовувати сучасні інформаційні технології та методи медичної статистики для обробки епідеміологічних даних і оцінки ефективності профілактичних заходів;
- організовувати роботу міждисциплінарної команди та проводити навчальні тренінги з біобезпеки для медичного персоналу та здобувачів освіти;

- презентувати результати власних наукових досліджень у формі доповідей, презентацій та наукових публікацій у фахових виданнях українською та іноземною мовами;
- забезпечувати дотримання вимог біологічної безпеки під час виконання експериментальних та клінічних етапів наукового проєкту.

3. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Програма вивчення дисципліни структурована на 1 модуль, до складу яких входять блоки змістових модулів.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин 3.0 кредитів ЄКТС.

Опис навчального плану з дисципліни

Структура навчальної дисципліни	Кількість годин			СРС	Вид контролю
	Всього годин/ кредитів ECTS	Аудиторних			
		Лекцій	Практичних		
Модуль 1: «Біобезпека та інфекційний контроль у стоматологічній практиці»	**90 годин/ 3.0 кредитів**	14	16	60	ПК-залік

Примітка: 1 кредит ECTS становить 30 академічних годин.
Аудиторне навантаження становить 33,3%, СРС – 66,7%.

Модуль 1: «Біобезпека та інфекційний контроль у стоматологічній практиці»

Тема 1. Нормативно-правова база функціонування системи біобезпеки та інфекційного контролю в Україні.

Порядок дій керівників структурних підрозділів охорони здоров'я, керівників медичних закладів та медичних працівників щодо запобігання та контролю внутрішньолікарняних інфекцій. Структура та функціонування системиепіднагляду: мета, завдання та можливості. Подача повідомлення про випадки інфекційних ускладнень через систему епіднагляду: алгоритм, типові помилки.

Тема 2. Механізми передачі інфекцій та фактори ризику у клінічних відділеннях.

Поняття внутрішньолікарняних інфекцій, основні шляхи передачі патогенів у медичних закладах: контактний, повітряно-крапельний, аерозольний, парентеральний. Визначення факторів ризику: поліпрагмазія, поліфармація, імунний статус пацієнта, наявність інвазивних втручань та організаційні фактори. Методи попередження інфекційних ускладнень, алгоритми контролю та моніторингу.

Тема 3. Біобезпека та інфекційний контроль у відділеннях з високим ризиком.

Інфекційні ризики в відділеннях інтенсивної терапії, хірургії та нейрології. Контроль патогенів і профілактика внутрішньолікарняних спалахів. Організація дезінфекційних та стерилізаційних процедур, алгоритми ізоляції пацієнтів і роботи персоналу. Методи запобігання перехресним інфекціям та поширенню антибіотикорезистентних штамів.

Тема 4. Антимікробна резистентність та контроль її поширення.

Причини розвитку антимікробної резистентності у медичних закладах та її вплив на лікувальний процес і безпеку пацієнтів. Методи запобігання поширенню резистентних штамів, стандарти використання антибіотиків і протигрибкових засобів. Контроль інфекційних ускладнень під час антибактеріальної терапії, алгоритми раннього виявлення та усунення ускладнень, профілактика анафілактичних реакцій та супутніх інфекцій. Роль інформаційних систем і лабораторного моніторингу у підтримці безпечної терапії.

Тема 5. Біобезпека під час інвазивних медичних процедур.

Інвазивні процедури, такі як катетеризація, інтубація, пункції та хірургічні втручання, створюють високий ризик розвитку внутрішньолікарняних інфекцій. Профілактика цих ускладнень передбачає суворе дотримання стандартів асептики та антисептики, контроль стерильності інструментів і матеріалів, правильну організацію робочого місця медичного персоналу. Важливим аспектом є навчання персоналу методам інфекційного контролю та постійний моніторинг дотримання процедур.

Тема 6. Біобезпека та профілактичі заходи у клінічній практиці для зниження ризику внутрішньолікарняних інфекцій.

Внутрішньолікарняні інфекції становлять серйозну загрозу для пацієнтів, особливо з ослабленим імунітетом. Щоб мінімізувати ризик їх виникнення, у медичних закладах впроваджують систему біобезпеки. Вона включає: правильну організацію ізоляційних заходів, регулярну дезінфекцію та стерилізацію медичного обладнання, навчання персоналу стандартам безпеки та постійний моніторинг стану пацієнтів. Важливим аспектом є контроль вакцинації, обережне використання лікарських засобів і методів лікування, а також застосування сучасних технологій для раннього виявлення спалахів інфекцій. Системний підхід до профілактики і регулярна оцінка ефективності заходів дозволяють значно знизити ризик внутрішньолікарняних інфекцій

Тема 7. Сучасні технології та методи моніторингу інфекційних ризиків.

Сучасні цифрові системи епіднагляду, лабораторні методи та алгоритми оцінки ризику дозволяють ефективно контролювати внутрішньолікарняні інфекції. Використання автоматизованих систем для реєстрації випадків інфекційних ускладнень, аналіз даних і раннє виявлення спалахів підвищує ефективність інфекційного контролю. Додатково застосовуються методи аудиту та контролю дотримання правил асептики, тренінги персоналу, інтеграція протоколів інфекційного контролю у щоденну роботу відділень. Велика увага приділяється профілактиці ускладнень при застосуванні медикаментів, вітамінних та полівітамінних комплексів, а також біологічних добавок у клінічній практиці. Поєднання технологічних, організаційних та навчальних заходів забезпечує комплексну біобезпеку пацієнтів та персоналу медичних закладів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		Лекції	Практичні заняття	СРС
1	2	3	4	5

Модуль 1: «Біобезпека та інфекційний контроль у стоматологічній практиці»				
Тема 1. Нормативно-правова база функціонування системи біобезпеки та інфекційного контролю в Україні СРС: Гармонізація національного законодавства України у сфері біобезпеки та інфекційного контролю з директивами ЄС та рекомендаціями ВООЗ/CDC	15	2	2	11
Тема 2. Механізми передачі інфекцій та фактори ризику у клінічних відділеннях	11	2	2	7
Тема 3. Біобезпека та інфекційний контроль у відділеннях з високим ризиком СРС: Особливості організації середовища та інженерного контролю (ламінарні потоки, HEPA-фільтрація, ізолятори з негативним тиском) у відділеннях інтенсивної терапії, хірургії та онкогематології.	14	2	2	10
Тема 4. Антимікробна резистентність та контроль її поширення	10	2	2	6
Тема 5. Біобезпека під час інвазивних медичних процедур СРС: Впровадження доказових пакетів заходів та чек-листів для профілактики катетер-асоційованих інфекцій та інфекцій ділянки хірургічного втручання.	14	2	2	10
Тема 6. Біобезпека та профілактичі заходи у клінічній практиці для зниження ризику внутрішньолікарняних інфекцій.	11	2	3	6
Тема 7. Сучасні технології моніторингу та профілактики інфекційних ризиків у клінічній практиці. СРС: Використання цифрових інформаційних систем (eHealth), програм підтримання прийняття клінічних рішень та швидких молекулярних тестів для безперервного епідеміологічного нагляду.	15	2	3	10
Усього годин за модуль	**90**	**14**	**16**	**60**
Аудиторне навантаження - 33,3%, СРС - 66,7%.				
Разом за дисципліну	**90**	**14**	**16**	**60**

5. Теми лекцій

№ п/п	Тема лекції	К-ть годин
1.	Нормативно-правова база функціонування системи біобезпеки та інфекційного контролю в Україні	2
2.	Механізми передачі інфекцій та фактори ризику у клінічних відділеннях	2

3.	Біобезпека та інфекційний контроль у відділеннях з високим ризиком	2
4.	Антимікробна резистентність та контроль її поширення	2
5.	Біобезпека під час інвазивних медичних процедур	2
6.	Біобезпека та профілактичі заходи у клінічній практиці для зниження ризику внутрішньолікарняних інфекцій	2
7.	Сучасні технології моніторингу та профілактики інфекційних ризиків у клінічній практиці	2
Разом		**14**

6. Теми практичних занять

№ п/п	Тема заняття	К-ть годин
1.	Нормативно-правова база функціонування системи біобезпеки та інфекційного контролю в Україні	2
2.	Механізми передачі інфекцій та фактори ризику у клінічних відділеннях	2
3.	Біобезпека та інфекційний контроль у відділеннях з високим ризиком	2
4.	Антимікробна резистентність та контроль її поширення	2
5.	Біобезпека під час інвазивних медичних процедур	2
6.	Біобезпека та профілактичі заходи у клінічній практиці для зниження ризику внутрішньолікарняних інфекцій	3
7.	Сучасні технології моніторингу та профілактики інфекційних ризиків у клінічній практиці	3
Разом		**16**

7. Теми лабораторних занять

Навчальною дисципліною не передбачені.

8. Самостійна робота

Самостійна робота студентів включає теоретичну підготовку до практичних занять, опанування практичними навичками під час аудиторних занять відповідно до теми та практичної мети заняття, самостійне здобуття знань з тем, які не входять до плану аудиторних занять, аналіз та узагальнення інформації при підготовці до підсумкових занять з модулів дисципліни.

№ п/п	Тема	Кількість год.
Модуль 1: «Біобезпека та інфекційний контроль у стоматологічній практиці»		
1.	Підготовка до практичних занять. Теоретична підготовка	36
Перелік тем для самостійного позааудиторного вивчення		
2.	Гармонізація національного законодавства України у сфері біобезпеки та інфекційного контролю з директивами ЄС та рекомендаціями ВООЗ/CDC	6
3.	Особливості організації середовища та інженерного контролю (ламінарні потоки, HEPA-фільтрація, ізолятори з негативним тиском) у відділеннях інтенсивної терапії, хірургії та онкогематології.	6

4.	Впровадження доказових пакетів заходів та чек-листів для профілактики катетер-асоційованих інфекцій та інфекцій ділянки хірургічного втручання.	6
5.	Використання цифрових інформаційних систем (eHealth), програм підтримання прийняття клінічних рішень та швидких молекулярних тестів для безперервного епідеміологічного нагляду.	6
Всього		**60**

9. Індивідуальні завдання

Підготовка доповідей до участі у засіданнях СНГ, студентських наукових конференціях, написання наукових статей та тез за результатами наукового практичного дослідження або огляду наукових джерел з певної наукової або практичної проблеми, підготовка та участь в університетському та Всеукраїнському етапах олімпіади з дисциплін та спеціальностей, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт і т.д.

Основні теми для науково-дослідницької роботи здобувача освіти:

1. Оцінка комплаєнсу медичного персоналу щодо гігієни рук та використання ЗІЗ як провідного чинника профілактики інфекцій, пов'язаних із наданням медичної допомоги (ІПНМД)

2. Епідеміологічний моніторинг поширення антибіотикорезистентних штамів мікроорганізмів у стаціонарі та ефективність ізоляційно-обмежувальних заходів

3. Профілактика професійного зараження медичних працівників гемоконтактними інфекціями та оцінка ефективності алгоритмів постконтактної профілактики

10. Форма і методи навчання

Форма навчання: очна (денна).

Традиційні методи навчання: словесні, наочні, практичні.

Методи контролю як методи навчання: лекція, пояснення, бесіда, розповідь, ілюстрація, навчальна дискусія, суперечка, обговорення будь-якого питання навчального матеріалу, пізнавальні ігри/симуляція шляхом моделювання життєвих ситуацій, що викликають інтерес до навчальних предметів, створення ситуації новизни навчального матеріалу, опора на життєвий та клінічний досвід, дослідницько-інноваційний (організація пошукової творчої діяльності аспірантів шляхом постановки нових проблем і проблемних завдань).

11. Методи контролю та критерії оцінювання

Розділ має містити викладення змісту та технології оцінювання знань студентів.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей з кожної теми.

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни проводиться у вигляді заліку.

Критерії оцінювання засвоєння теоретичних знань та виконання практичних навичок під час поточного, проміжного та підсумкового контролю

Знання здобувача освіти оцінюють згідно з чинним «Положенням про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова» за традиційною оцінкою (5-ти бальна система) з дотриманням усіх принципів академічної доброчесності. Відповідальність за порушення академічної доброчесності забезпечується виконанням заходів відповідно Закону України «Про освіту» (ст. 42), Закону України «Про академічну доброчесність», Кодексу академічної доброчесності ВНМУ ім. М. І. Пирогова.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей з кожної теми. Рівень підготовки студента визначається за допомогою усного/письмового опитування, розв'язування ситуаційних задач/клінічних кейсів різного рівня складності та інших видів завдань відповідно до вимог конкретного освітнього компонента.

Знання здобувача освіти з теми оцінюють традиційною оцінкою згідно чинного положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова.

Контроль самостійної роботи студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Теми, які виносяться лише на самостійну позааудиторну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюються на підсумковому занятті того змістового модулю, до якого вони належать.

Контроль ***індивідуальної роботи студента*** відбувається при підготовці та проведенні відповідних заходів (конференцій, олімпіад), а також при представленні результатів виконаної роботи, оцінюється до 12 балів.

.

Оцінювання усної/письмової відповіді/виконання практичних навичок під час поточного контролю

Оцінювання усної/письмової відповіді під час поточного контролю

Оцінка **«відмінно»** виставляється здобувачу освіти, який глибоко і всебічно засвоїв теоретичний матеріал, грамотно і логічно його викладає. Він може вільно оперувати термінологією, чітко відповідає на нестандартні питання за темою заняття, уміє пов'язати матеріал даної теми з вивченими раніше розділами, що свідчить про опанування рекомендованої літератури та здатність аналізувати вивчений матеріал, а також чітко демонструє значення засвоєних теоретичних знань для практичної медицини.

Оцінка **«добре»** виставляється здобувачу освіти, який знає і добре володіє теоретичним матеріалом, грамотно його викладає, не допускає істотних неточностей при відповіді, допущені неточності виправляє самостійно, уміє розкрити тему з позицій її медичного значення та практичного застосування, але при цьому відповіді не виходять за межі підручника, методичних рекомендацій.

Оцінка **«задовільно»** виставляється здобувачу освіти, який знає базові поняття та визначення з вивченої теми, але допускає значні неточності або має труднощі при формулюванні відповіді, не може пов'язати теоретичний матеріал із практикою.

Оцінка **«незадовільно»** виставляється здобувачу освіти, який не знає теоретичних основ теми, допускає грубі помилки при відповіді, не розуміє базових понять та визначень, не може пояснити значення теоретичного матеріалу для практичної діяльності.

Оцінювання виконання практичних навичок під час поточного контролю

Оцінка «відмінно» виставляється студенту, який, знає хід та проведення навички, демонструє її правильне виконання, правильно інтерпретує результат, дотримується етичних та деонтологічних норм при спілкуванні з пацієнтом.

Оцінка «добре» виставляється студенту, який допускає неточності при виконанні навички, але здатний самостійно виявити допущені помилки та може продемонструвати виконання практичної навички в цілому, дотримується етичних та деонтологічних норм при спілкуванні з пацієнтом.

Оцінка «задовільно» виставляється студенту, який знає основи практичного завдання, але зазнає труднощів при його виконанні, не може продемонструвати повну правильну послідовність дій, не може трактувати в повному обсязі результати проведених досліджень, допускає порушення деонтологічних норм.

Оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який не може продемонструвати виконання практичної навички, не розуміє її суті, допускає грубі порушення деонтологічних норм у спілкуванні з пацієнтом.

При **дистанційному навчанні** – виявляється знання алгоритму практичних завдань та застосування його в змодельованій клінічній ситуації

Оцінювання при вирішуванні ситуаційних завдань

Оцінка **«відмінно»** ставиться здобувачу освіти, який вільно і правильно вирішує стандартні і нестандартні ситуаційні завдання: вірно визначає проблему та представляє шляхи її вирішення, правильно обґрунтовує свою відповідь, може запропонувати кілька шляхів вирішення проблеми (*дотримується етичних та деонтологічних норм при спілкуванні з пацієнтом - для спеціальностей галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»).

Оцінка **«добре»** ставиться здобувачу освіти, який правильно вирішує типові ситуаційні завдання, при цьому може припускатися несуттєвих помилок і неточностей: проблема виявлена, але не повністю розкрита, можливі незначні помилки у шляхах її вирішення; здобувач освіти обґрунтовує свою відповідь, але не в повній мірі (*дотримується етичних та деонтологічних норм при спілкуванні з пацієнтом - для спеціальностей галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»).

Оцінка **«задовільно»** виставляється здобувачу освіти, який в цілому вирішує проблему, але припускається декількох більш суттєвих помилок при вирішенні задач: проблема виявлена та вирішена частково, виникають складності при обґрунтуванні прийнятого рішення (*в цілому дотримується етичних та деонтологічних норм при спілкуванні з пацієнтом - для спеціальностей галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»).

Оцінка **«незадовільно»** виставляється здобувачу освіти, який не розуміє суті вказаної проблеми, не може дати правильної відповіді на завдання; (допускає грубі порушення деонтологічних норм у спілкуванні з пацієнтом- для спеціальностей галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»).

Оцінювання самостійної роботи здобувача освіти

Оцінювання самостійної роботи здобувачу освіти здійснюється під час поточного та підсумкового контролю засвоєння тем відповідного модулю або дисципліни на підставі оцінювання демонстрації виконання практичних навичок, усної відповіді на теоретичне питання, тестування або розв'язання ситуаційних задач, відповідно до тем для самостійного опанування.

Самостійна робота студента оцінюється під час проведення підсумкових занять засвоєння модулів дисципліни шляхом усного опитування або розв'язання тестових завдань з тем, які не ввійшли до плану аудиторних занять. Оцінювання підготовлених повідомлень, презентацій з обраної теми здійснюється традиційною оцінкою.

Оцінка **«відмінно»** виставляється здобувачу освіти, який глибоко і всебічно розкрив проблему, логічно виклав основні питання, навів приклади із сучасних медичних інформаційних джерел. Він уміє пов'язати матеріал даної теми з вивченими раніше розділами, що свідчить здатність аналізувати вивчений матеріал, а також чітко демонструє значення засвоєних теоретичних знань для практичної медицини.

Оцінка **«добре»** виставляється здобувачу освіти, який знає і добре володіє теоретичним матеріалом, грамотно розкрив основні питання теми та її медичне значення, але при цьому не виходив за межі підручника, методичних рекомендацій.

Оцінка **«задовільно»** виставляється здобувачу освіти, який розкрив базові поняття та визначення з рекомендованої теми, але не розкрив її повністю, не може пов'язати теоретичний матеріал із практикою.

Оцінка **«незадовільно»** виставляється здобувачу освіти, робота якого не відповідає темі, є ознаки плагіату, відсутнє розуміння предмета, вимоги ігноровані, рівень умінь/навичок незадовільний.

Оцінювання індивідуальної роботи здобувача освіти

Бали за індивідуальну роботу (ІР) нараховують здобувачеві лише за успішного виконання та захисту.

Кількість балів, яку нараховують за різні види індивідуальних завдань, залежить від їхнього обсягу та значимості, але становить не більше 12 балів. Їх додають до суми балів, набраних ЗО за поточну навчальну діяльність, або до підсумкового балу з дисципліни (за участь та перемогу в університетських, всеукраїнських та міжнародних олімпіадах, наукових конференціях, за наявності друкованих робіт за тематикою дисципліни).

Найбільш доцільним слід вважати такий підхід додавання індивідуальних балів з дисципліни:

- **10 балів – *за призові місця*** на *всеукраїнських олімпіадах з дисципліни та всеукраїнських і міжнародних (закордонних) наукових конференціях* з наявністю друкованої роботи.
- **9 балів – *за призові місця*** *в університетських олімпіадах і наукових конференціях* з наявністю друкованої роботи.
- **8 балів – *за участь*** (якщо ЗО брав участь, але не посів призове місце) *у всеукраїнських олімпіадах з дисципліни та всеукраїнських і міжнародних (закордонних) наукових конференціях* з наявністю друкованої роботи.
- **6-7 балів - *за участь*** (якщо ЗО брав участь, але не посів призового місця) в *університетській олімпіаді, науковій конференції* з наявністю друкованої роботи.
- **4-5 балів - *за участь*** *у роботі клінічних кафедр* (чергування з викладачами, участь у науково-дослідній роботі кафедр в позанавчальний час)
- **1-3 балів** – за виготовлення на кафедрах препаратів, схем, таблиць та відеофільмів – з урахуванням важливості виконаної роботи.
-

12. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль проводиться у вигляді заліку після вивчення дисципліни в 5 семестрі.

13. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Нарахування балів за результати всіх видів навчальної діяльності здобувачів освіти проводять згідно з чинним Положенням про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова.

Бал за проміжний контроль (залік), а також за дисципліну, підсумковим контролем якої є залік, визначається шляхом конвертації середньої арифметичної оцінки поточної успішності здобувача освіти за 200-бальною шкалою та з урахуванням заохочувальних балів за виконану індивідуальну роботу (не більше 12 балів). Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач освіти після засвоєння дисципліни, складає 200 балів, мінімальна кількість балів - 122 бали. Результати складання здобувачем освіти заліку фіксуються у відомості успішності із зазначенням кількості балів та відміткою «зараховано» або «не зараховано». Здобувачу освіти не зараховують залік, якщо кількість отриманих балів менше 122, або вивчення модулю дисципліни виконано в неповному обсязі (академічна заборгованість).

Для дисциплін, які не входять до змісту такої складової ЄДКІ як інтегрований тестовий іспит КРОК (Крок-1), бали за підсумковий контроль відповідають шкалі оцінок наступним чином: 50-60 балів - оцінка «3»; 61-70 балів - оцінка «4»; 71-80 балів - оцінка «5».

Для дисциплін, які є включені до змісту ІТІ КРОК (Крок-1), обов'язковою частиною балу за підсумковий контроль є результат екзаменаційного тестування, яке проводиться до початку екзаменаційної сесії згідно з попередньо оприлюдненим графіком за процедурою, визначеною чинним Положенням про організацію освітнього процесу. Кількість балів за передекзаменаційне тестування нараховується за шкалою:

% правильних відповідей	Кількість балів
Позитивний результат від 60 до 100%	
60,5-62.9	12
63-65,9	13
66-70,9	14
71-75,9	15
76-80,9	16
81-85,9	17
86-90,9	18
91-94,9	19
95-100	20

Для цих дисциплін бали за частину підсумкового контролю з відніманням результату передекзаменаційного тестування відповідають шкалі оцінок: 38-44 бали – оцінка «3»; 45-52 бали – оцінка «4»; 53-60 бали – оцінка «5».

Бали за поточну успішність, підсумковий контроль (в т.ч. за тестовий контроль для дисциплін, які є складовими ліцензійного іспиту Крок-1), індивідуальну роботу студента та традиційну оцінку викладачі вносять у відомість деканату. Сумарні результати балів за всі видів навчальної діяльності відповідають фіксованій шкалі оцінок:

оцінка «5» - 180-200 балів

оцінка «4» - 160-179 балів

оцінка «3» - 122-159 бали.

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач освіти після засвоєння дисципліни, – 200 балів. Мінімальна кількість балів становить 122 бали.

Бали за підсумковий контроль та поточну успішність студентів деканат вносить у програму Контингент і ранжує їх. Ранжування проводять на підставі отриманих балів за дисципліну згідно національної шкали та шкали ЄКТС (див. чинне Положення про організацію освітнього процесу).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, диференційного заліку	для заліку
180-200	**A**	відмінно	зараховано
170-179,99	**B**	добре	
160-169,99	**C**		
141-159,99	**D**	задовільно	
122-140,99	**E**	задовільно	
0-121,99	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Методичне забезпечення дисципліни

Методичне забезпечення: робочі програми, силабуси; тематичні та календарні плани лекцій, практичних занять, самостійної позааудиторної роботи; презентації лекцій, аудіолекції; методичні рекомендації для самостійної роботи студентів при підготовці до практичних занять, для самостійної позааудиторної роботи студентів;

15. Рекомендована література

Основна

1. Виноград Н. О., Василишин З. П., Козак Л. П. Загальна епідеміологія : навчальний посібник. 5-те вид., перероб. і допов. Київ : ВСВ «Медицина», 2021. 272 с.
2. Чемич М. Д., Малиш Н. Г., Ільїна Н. І. та ін. Епідеміологія: протиепідемічні заходи : навчальний посібник. Вінниця : Нова книга, 2020. 286 с.
3. Чемич М. Д., Малиш Н. Г., Чемич О. М., Ільїна Н. І. Епідеміологія у схемах : навчальний посібник. Вінниця : Нова книга, 2020. 252 с.
4. Виноград Н. О., Василишин З. П., Козак Л. П. Спеціальна епідеміологія : навчальний посібник. 3-тє вид., перероб. і допов. Київ : ВСВ «Медицина», 2021. 336 с.
5. Виноград Н. О., Василишин З. П., Козак Л. П. Військова епідеміологія : навчальний посібник. 2-ге вид., перероб. та допов. Київ : ВСВ «Медицина», 2021. 184 с.
6. Голубовська О. А., Андрейчин М. А., Шкурба А. В. та ін. Інфекційні хвороби : підручник. 4-те вид., перероб. і допов. Київ : ВСВ «Медицина», 2022. 464 с.

Допоміжна

1. Андрейчин М. А., Москалюк В. Д., Вишнєвська Н. Ю. та ін. Емерджентні інфекції : навчальний посібник. Тернопіль : ТНМУ, 2022.
2. Юрко К. В., Соломеник Г. О. Соціально значущі та особливо небезпечні хвороби : навчальний посібник. Київ : ВСВ «Медицина», 2023. 256 с.
3. Lash T. L., VanderWeele T. J., Haneuse S., Rothman K. J. Modern Epidemiology. 4th ed. Philadelphia : Wolters Kluwer, 2021. 1250 p.
4. Celentano D. D., Szklo M., Farag Y. Gordis Epidemiology. 7th ed. Philadelphia : Elsevier, 2024. 448 p.
5. Heymann D. L., ed. Control of Communicable Diseases Manual. 21st ed. Washington, DC : American Public Health Association, 2022. 769 p.
6. Moran E., Cooke F., eds. Oxford Handbook of Infectious Diseases and Microbiology. 3rd ed. Oxford : Oxford University Press, 2025.
7. Murray P. R., Rosenthal K. S., Pfaller M. A. Medical Microbiology. 10th ed. Philadelphia : Elsevier, 2025. 1025 p.
8. Cherry J., Kaplan S. L., Demmler-Harrison G. J. et al., eds. Feigin and Cherry’s Textbook of Pediatric Infectious Diseases. 9th ed. Philadelphia : Elsevier, 2024.
9. Farrar J., Hotez P. J., Junghanss T. et al., eds. Manson’s Tropical Diseases. 24th ed. Philadelphia : Elsevier, 2023.
10. Longo D. L., Fauci A. S., Kasper D. L. et al., eds. Harrison’s Principles of Internal Medicine. 22nd ed. New York : McGraw Hill, 2025.
11. Southwick F. S. Infectious Diseases: A Clinical Short Course. 4th ed. New York : McGraw Hill Education, 2020.
12. World Health Organization. Global report on infection prevention and control. Geneva : World Health Organization, 2022. 148 p.
13. World Health Organization. Immunization in practice: a practical guide for health staff. 2025 update. Geneva : World Health Organization, 2025.
14. World Health Organization. WHO consolidated guidelines on tuberculosis. Module 1: Prevention – Tuberculosis preventive treatment. 2nd ed. Geneva : World Health Organization, 2024. 268 p.
15. World Health Organization. WHO operational handbook on tuberculosis. Module 1: Prevention – Tuberculosis preventive treatment. 2nd ed. Geneva : World Health Organization, 2024. 133 p.

16. World Health Organization. WHO consolidated guidelines on tuberculosis: Module 4: Treatment and care. Geneva : World Health Organization, 2025. 358 p.
17. World Health Organization. WHO guidelines on infection prevention and control in health care. Geneva : World Health Organization, 2023.
18. World Health Organization. Global tuberculosis report 2025. Geneva : World Health Organization, 2025.
19. European Centre for Disease Prevention and Control. Annual Epidemiological Report. Stockholm : European Centre for Disease Prevention and Control, 2024.
20. Centers for Disease Control and Prevention. Principles of Epidemiology in Public Health Practice. Atlanta : U.S. Department of Health and Human Services, 2024.

16. Інформаційні ресурси

1. Електронна адреса сайту університету: http://vnmu.edu.ua
2. Електронна адреса сайту бібліотеки університету: http://library.vnmu.edu.ua
3. Всесвітня організація охорони здоров'я http://www.who.int/en/
4. Центр тестування https://www.testcentr.org.ua/uk/
5. МОЗ України https://moz.gov.ua/
6. Центр громадського здоров'я МОЗ України https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan
7. U.S. National Library of Medicine – Національна медична бібліотека США – http://www.nlm.nih.gov/
8. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В.О. Сухомлинського - http://www.dnpb.gov.ua/
9. Наукова бібліотека Харківського національного медичного університету – http://libr.knmu.edu.ua/index.php/biblioteki
10. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського - http://www.nbuv.gov.ua/
11. Національна наукова медична бібліотека України – http://www.library.gov.ua/
12. Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка – http://korolenko.kharkov.comВсесвітня організація охорони здоров'я www.who.int
13. Кохрейнівський центр доказової медицини www.cebm.net
14. Кохрейнівська бібліотека www.cochrane.org
15. Канадський центр доказів в охороні здоров'я www.cche.net
16. Українська база медико-статистичної інформації «Здоров'я для всіх»: http://medstat.gov.ua/ukr/news.html?id=203
17. Журнал British Medical Journal www.bmj.com
18. Журнал Evidence-Based Medicine www.evidence-basedmedicine.com
19. Офіційне інтернет-представництво Президента України - http://www.president.gov.ua
20. Верховна Рада України - http://www.rada.gov.ua
21. Кабінет Міністрів України - http://www.kmu.gov.ua
22. Міністерство освіти і науки України - http://www.mon.gov.ua
23. Міністерство охорони здоров'я України - http://www.moz.gov.ua
24. Державна служба України з надзвичайних ситуацій - http://www.dsns.gov.ua
25. Рада національної безпеки та оборони України http://www.rnbo.gov.ua

26. Всесвітня організація охорони здоров'я - http://www.who.int
27. Centers for disefases control and prevention - http://www.cdc